

Nezkrotná Carmen v činoherním nastudování

Konfrontace svobody a řádu

Dramatizaci novely **Carmen** francouzského spisovatele a dramatika Prospera Meriméa uvedlo nedávno otevřené divadlo Metro v premiéře **8. února 2003**. Zařazením tohoto vynikajícího titulu dokázalo, že se soukromé produkce nezaměřují pouze na inscenování laciných bulvárních frašek. Dramatizace a režie se ujal **Gustav Skála**. Dále spolupracoval s dramaturgem **Ondřejem Šrámkem** a **Danem Bartákem**, autorem hudby. Režisér Skála měl více než šťastnou ruku při volbě obsazení. V titulní roli se představila dravá a energická **Petra Jungmanová**, jejím protipólem byla **Zdena Herfortová**, obě z domovské scény Městského divadla Brno. Hlavní mužskou roli ztvárnil **Radek Zima**, dále hráli **Ivan Vyskočil**, **Michal Slaný**, **Marko Igonda** a **Hana Ševčíková**.

Na jevišti diváci přivítali temperamentní a nezkrotnou cikánskou dívku Carmen. Autor scénáře Gustav Skála jejím prostřednictvím konfrontuje téma svobody a řádu. K tomu mu nejlépe posloužil kontrast sexuální nevázanosti a pevné rodinné lásky. Příběh otevírá mladý voják Don José (Radek Zima), k němuž kapitán Zuniga (Ivan Vyskočil) přivádí k výslechu Carmen (Petra Jungmanová), podezřelou z trestného činu ublížení na zdraví. Postupně se mezi Josem a Carmen rozvine zvláštní vztah. Zápletka je o to zajímavější, neboť Carmen udržuje poměr se svým manželem Dancairem (Michal Slaný) a toreadorem Escamilliem (Marko Igonda).

Carmen dokáže nejen každému předat své nadšení a tryskající energii, ale pokaždé si zachová svoji převahu, která s sebou často přináší i smrt. V příběhu vystupují další dvě ženské postavy – Micaela (Hana Ševčíková) - snoubenka Josého, a vdova Dueña (Zdena Herfortová). Hercům se podařilo naprosto přesně postihnout povahu a charakter jednotlivých postav. Všichni hráli až na samotnou niterní dřev. Divák tak má jedinečnou příležitost vychutnat nejen dramatičnost příběhu, který je ze strany Gustava Skály přesně vystavěný, ale v takřka komorním prostoru divadla může zblízka sledovat nejen třes rukou, či ztékající pot, ale i milenecké záchvěvy v obličejích.

Carmen Petry Jungmanové dokáže rozdychtit nejen postavy na jevišti, ale bezesporu i muže v hledišti. Dopomáhá ji k tomu nezkrotnost, rozevláté vlasy a kostým. Jedinou výtku k jejímu výkonu můžeme směřovat pouze k několikerému předimenzování hlasu, kdy klade příliš velký důraz na svoji svobodu.

Jako její stín vystupuje ve hře postava vdovy Dueni. Černý kostým evokuje symbol osudu či sudičky, případně chůvy. V okamžiku, kdy Dueña ukazuje Carmen medailon se svým

portrétem, jak vypadala za mlada, si můžeme myslet, že Dueña byla podobně temperamentní a vášnivá jako Carmen. V následujících obrazech, kdy Dueña v dramatických okamžicích vchází na jeviště, působí jako moudré stáří, které se obrací ke svému mládí. Dueña ví, že nemůže zasáhnout a radit, neboť každý si svůj osud musí odžít. Štěbetavá a upovídaná, „husička“ Micaela, působí naivním dojmem. Ovšem naprostý zvrat a rozloupnutí pomeranče své povahy přináší ke konci hry. Hana Ševčíková si s tímto zlomem poradila velmi dobře. Odhalila svoji hladovost po penězích. Don José Radka Zimy působí prvotním dojmem jako intelektuální nemehlo. Postupně nabývá sil a z jeho charakterových vlastností vyniká nejen chytrost, ale i síla, dovednost zacházet se zbraní, rozvaha. Postupně ho plně ovládá láska ke Carmen, v jejímž jménu nešťastnou náhodou vraždí

Inscenace Carmen se odehrává v jednoduché scéně, jejímž základem je bílá– barva španělské a portugalské architektury. Vedle hereckých výkonů doplňuje celou inscenaci velmi zajímavá hudba. Opomenout nelze nápaditou choreografii soubojů a milování, ale hlavně ceremoniál smrti. Byť ta se vedle lásky stává hlavní nositelka životního příběhu Carmen, přesto se příběh nestává lacinou černou nebo červenou kronikou. Divák může naplno obdivovat štíhlou postavu Carmen v plné kvalitě i v činoherním nastudování. Zvuk kastanět stojí zato

24.2.2003 Meszáros Meszáros , převzato z www.scena.cz